

„Danstferen“

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,
udgivet af
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

„Danstferen“ udkommer hver Onsdag og Lørdag.
Pris pr. Aargang i De Forenede Stater \$1.50; til Udlandet \$2.00.
Bladet betales i Forstid. Bestilling, Betaling, Adressforandring og alt andet angaaende Bladet, adresseres:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Redaktør: Harald Jensen

Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second-class matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danstferen“

bliver sendt til Subskribenter, indtil udbrudtellig Ophævelse modtages af Udgiverne og al Værd er betalt, i Overensstemmelse med De Forenede Staters Lovgivning.

Naar Læserne henvender sig til Foll, der adverterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysninger om det adverterede, bedes de altid omtale, at de faa Advertisementet i dette Blad. Det vil være til gavnlig Nytte.

At være Børn og blive voksne.

Iblandt de gamle opvakte og troende hørte man ikke sjældent den Bemærkning, at „man skulde blive som Børn“. Og dette lød ofte uden nogen nærmere Forklaring, men man forstod, at Meningen var, at vi skulde være Børn over for vor Herre, at vi skulde i al Enfoldighed tro hans Ord, tilgive os hans Naade i Jesus Kristus. Og det er vist, at i dette Stykke trænge vi altid til at blive mere og mere Børn, det er en selvfølge, og det er ret forfandigt hævde. Og det er altid et dårligt Tegn, naar det selvkløge, stolbe og forfandigt Hæsen begynder at afløse det mere hjertelige og barnlige Sind. Og vist er det, at hvad der end ellers kan siges om hvad man skal være, „den gamle Vættelse“ i vort Fædreland, saa var der over den en Vdmanghed og Hjertelighed, som man nu om Dage ikke finder etsteds Sted, hvor der er Menneſter, der gør Fordring paa at høre til vor Herres Folk. Og i hin Vættelse mærkede man og taaler alt og som paa skuler Snyders Mangfoldighed. Man lagde ikke an paa at bagtale hinanden eller saare hinanden. Man havde Forskaelsse af, at „naar et Lem lider, saa lider alle Lemmer med“ (1 Kor. 12, 26). Man kendte heller ikke meget til det, man nu kalder „Hedninger“ eller Partisiveness. Alle troende følte sig som een Familie, een Børneskole, og de vilde ikke alene vandre samme Vej, men de vilde ogsaa gaa Haand i Haand.

Nu den Tid kom jo, da man fandt ud, at forfættelige „Retninger“ var ved at arbejde sig frem. Men til at begynde med tog man den Sag med No, idet man mente, at de „Retninger“, som kom paa Tale, jo nok vilde en og samme Vej nemlig „Vejen til Himmelig“. Som et Eksempel paa, hvordan man i Begyndelsen tog, de Ting, skal jeg anføre, hvad jeg engang hørte i en gudelig Forsamling. Nogle i Forsamlingen havde hørt, at Forsamlingssolkene havde begyndt at blive kaldt „Vættelse“. Og de forstod vist ikke, hvad dette latinistiske Ord egentlig betød, men de skønnede da nok, at det var ikke noget Vættelse. De spurgede da ud i Forsamlingen, hvad dog det skulde betyde, at man vilde hævde dem med et faa kunstigt Ord. En Mand i Forsamlingen, som vidste, hvad det var ved det med det Ord „Vættelse“, svarede ganske roligt: „Na, det er jo ikke noget at bryde sig om; thi „Vættelse“ har vi vist været, saa længe vi har haft noget med Kristendommen at gøre. Saa det hele, der er ved det, det er, at vi har ikke vidst det før nu, da der er nogen, der gør os den Tjeneste at fortælle os det.“ Man kan sige, at det var at gaae lige til og tage Tingene paa en jævn Maade. Men saadan tog man det nu, og man hjalp sig ogsaa godt igennem med det, og da i hørt Fald ligesaa godt, som man har hjulpet sig siden ved de mange Slags Forklaringer, man har faaet om „Vættelse“ og andet.

Men hvordan var det saa ellers med de gamle opvakte Tale og Mening om det at blive Børn? Var der ikke noget sært indstræmt og barnagtigt over de Menneſter, saa man med Hensyn til

Lære og „Retninger“ kunde blive dem ind, hvad man vilde? Saadan vil maaske mangen en af den yngre Slægt spørge. Eller om man hellere vilde spørge faaledes: Tog de ikke Altting for gode Væder, naar blot nogen kunde møde os med dette, at de elskede Jesus i Luften eller andre Steder? Her til er først at svare, at det gik her som det gerne gaar, at saa længe man ikke aner eller frygter for nogen Fjende, saa bereder man sig heller ikke saa meget paa at ruste sig imod ham. Og det vil i denne Sag sige, at man tænkte ikke saa meget paa, hvordan man skulde kunne forsvare den lutheriske Lære om Daab, Nadver og andre Grundpiller eller for mulige Angribere, saa længe man ikke saa noget til dem. Man vidste eller mente at vide, at vor Kirkelovgivning var indført og lagt til Rette af en kristelig Regering, og der med sølte man sig saa sikker og tilfreds paa det Punkt. Men da saa Folk som Mormonerne og Gendøberne meldte sig, ja saa skulde man jo til at tage dem og deres Lære i Betragtning. Og hvad gjorde man saa? Ja man indtog ikke den fjollede Stilling, som somme gudelige Menneſter nu om Stunder er tilbøjelige til at hævde: „Ja, det er altså en lige godt og lige rigtigt, naar der blot siges noget om Jesus“. Ja man kan endda ogsaa møde det faa galt, at man betragter Saadanne for „kære Brødre og Søstre“, som aabenlyst og frakt drøyer Spot med Herrens Daab og Nadver og andet grundkristeligt. Det kan blive opstillet som en ren Vanbedelighed at gøre det modfatte af, hvad der staar i Sangen:

Nej vi vil ikke drikke Du's Med dem, der spytter i vort Krus.

Nej saa lustigt eller forræderligt tog de gamle opvakte ikke paa de Ting, der hører Guds Rige til. De prøvede Wanderne, om de var af Gud, eller det Djævelens Grinde. For at vise og anskueliggøre dette vil jeg fortælle et Træk, der bedre end mange Ord kan bevise, at man ikke slog sig til Ro med den Krøse, at alt er „Guds Ord“, lige meget hvor mange fælste Toner det kører i sit Skjol.

I den gamle Vættelses Tid levede der en Mand derhjemme, der gik under Navnet „den blinde Jens Dyrholm“. Han levede en Tid paa Langeland, og der blev han vakt og som til Troen paa Herren. Paa den Tid var der paa Langeland en lille Skole og ogsaa sund kristelig Vættelse, saa det passede nok, hvad den betende Peter Strøppenborg blev engang efter et Besøg paa den D: „Det er en Ting, der ikke kan være to Meninger om, at vor Herre er opstaaet over paa Langeland; og jeg tror endda, at de er forud for os Jyder.“ Ja paa den D fandt Dyrholm sin Frelser, hvilket han selv har fortalt i et Skrift, han udgav for mange Aar siden. Han fortæller som et Træk, at da han første Gang var i en gudelig Forsamling, som en Mand ved Nødens Slutning hen til ham og spurgte: „Er du blind?“ Og da dette blev besvaret med ja, spøjede Manden til: „Vare du saa ikke er to Gange blind?“ Ved nærmere Overvejelse maatte saa Dyr. ogsaa betragte dette. Nu han fik sit aandelige Syn, fandt Naade og Fred hos Gud. Men nogen Tid efter kom der en Gendøber til Den, men han var en laaden og lumst nok til at holde dette hemmeligt. Han havde hørt, fortalte han, at der var nogle dante Sjæle der paa Langeland, og saa „som en Broder i Herren“ vilde han ogsaa gerne se disse Sættende og tale Guds Ord til dem. Det var ny for os at faa „lige Besøg“, siger Dyr., „saa vi blev sjæleglade for denne Mand“. Dyr., der, stant blind, nok kunde finde Vej til de troende, blev den fremmedes Ledsaager omkring paa Den. Under disse Forbude begyndte Gendøberne dog at lade sin Ulovels Planne igennem. Han kunde sige som saa til Dyr.: „Ja jeg tror, at de vakte har det godt med Herren, for saa vidt som I ærligt vil tjene; men — det er ikke helt godt med Jer, da det ikke er, som det burde være med Jeres Daab og Nadver.“ „Jeg begyndte at lytte“, siger Dyr., „og spurgte, hvad han egentlig mente.“ Gendøberne tog saa ogsaa Maften fra Ansigtet og svarede, at naar han „skulde sige sin virelselige Mening — ja hvorfor ventede han saa længe med den — saa var det den, at de havde hørt den Herrens Daab eller Nadver.“ Nu kom der Besværelse i det. Spørgsmaalet var nu: hvad Gendøberne Ret, eller hvordan

var det? Thi de troende kunde forstaa, hvad somme andre ikke kunde synes at fatte, at to modfatte Paastaaende kunde ikke være rigtige begge to. Nogle blev vilde, og iblandt disse var Dyr. Da Gendøberne nu havde faaet fittet i rorte Vand, forlod han Den, men lovede at komme igen om nogen Tid, og saa vilde han meddele „Herrens Daab“ til dem, der ønskede det. Han kom ogsaa, og Dyr og de andre vilde ledebe maatte faa ud i en Mergelgrav for at blive gendøbt. Men endnu blot dette om Dyr. Han faldt snart i en stærk Anfættelse over det Skridt, han havde taget, og det blev ham mere og mere klart, at han havde syndet ved at have ladet sig rive bort fra sin Barneanstalt og Tro. I denne sin Rød sagte han over til det jndvættelige Sjælland, en Gm, som Bisfop Munster engang havde kaldt „det hellige Land“, fordi der var et omfattende kirkeligt Liv, og saa var der nok paa samme Tid 10 a 15 troende Præster, af hvilke en Del var anstaltte af en troende Grev Holstein, der havde Kaldet til en Del Sogne. Derovre blev Dyr. igen ført ind i blandt sine gamle Troesvenner og der ved rebet ud af sin Bildfarelse.

Se dette Træk, hvilket kunde ledesfages af mange flere, er et klart Vidnesbyrd om, at de gamle troende ikke bildte sig ind, at alle Slags Lære og Daabs- og Nadverbetragtninger var lige gode, naar det blot gaae gudelig ud. Vel kunde de falde i Bildfarelse men de slog det ikke med den lumpne Flokthed, at det ikke havde saa stort at sige. Med andre Ord, de var meget bange for at være Børn paa den Maade, som der tales om i Ef. 4, 14, hvor det hedder: „Vi skulde ikke være Børn og lade os tumle som Vølgen og lade os ombride af enhver Lærdoms Veje.“ Om dette Lærdoms Vej havde jeg tænkt at sige lidt mere, men da lange Artikler vel ikke er saa helbige i et Blad, saa faar det være for denne Gang. Jeg slutter saa med det Vnkte, at vi ikke maa lade os drive af andet Vejr end det, der susede over Apostlene paa Pinsedag.

J. Pedersen,
Yankton, S. D.

Rusland.

Revolutionspartiet erklærer Regeringen Krig paa Nivden.

St. Petersburg, August.

Allerede for en Tid siden har der været Tale om den revolutionære Bevægelse i Rusland og været fremhævet, at den nuværende Bevægelses Ledere var fast bestemt paa indtil videre at afholde sig fra den Slags Volds handlinger, som udgjorde den tidligere saakaldte nihilistiske Bevægelses kampfærdige og snart sagt eneste Vaaben. I Samtaler, jeg for et Par Maanedes siden havde med forskellige Mand, som maa anses for „ærlig velunderrettede“ med Hensyn til de Revolutionærs Planer, forstredes det mig da ogsaa med stor Beskyndelse, at den nuværende Bevægelse, som i sig selv har fuldt, rolig og selvsikkert sig til at gaa angrebsvis til Værk, for den havde stillet sig Sikkerhed for, at den nye Politikkilgelse af Tilidsmaendene for det mægtige liberale Parti, hvis Fordringer i alt væsentlig er overensstemmende med det revolutionære Parti. Grænser mellem Liberale og Revolutionære er i Virkeligheden meget svævende, og det tør vel erindres, at Regeringen i Grunden ikke gør nogen Forskel paa dem: saame Liberale og Revolutionære har som Hovedmaal at faa gjort Ende paa Selvshersternagten; de Liberale vil have den „ophævet“, de Revolutionære vil have den „naaet ned“ — følgerlig maa Regeringen betragte dem som i lige Grad stais- og samfundsfarlige. De Liberale har hidtil i Almindelighed holdt sig lidt forsigtig og fornemt tilbage fra et Forbund med de Revolutionære, men de er vel nu kommet til Ervendelse af, at de ikke ved egne Kræfter kan naa deres Maal, og at der maa andet til end spagfarbig akademisk Udværdning.

Man kan derfor vist have Ret til at opfatte Fremkomsten af det oven omtalte revolutionære Opraab med Krigerklæringen til Selvshersternagten som ensbetydende med, at der nu er bleven afsluttet Forbund mellem Liberale og Revolutionære: den tynde Væg, som hidtil har skilt dem, er gennembrudt.

Sandsynligvis vil nu en stor Mængde, navnlig yngre, Liberale ligefrem lade sig optage i den revolutionære Hær; det overvejdende Flertal vil dog ligesom hidtil holde sig mere passivt, men den moraliske Uoverstelelse, dette

Flertal er i Stand til at hde den egentlige revolutionære „Heltæ“, kan ikke vurderes højt nok.

Leopold Budde.

15. April 1836. — 24. Aug. 1902.

Forfatter og Stoleforstander Carl Christian Leopold Gotther Budde døde iforgaars, noget over 66 Aar gammel. Havde i nogen Tid været syg i længere Tid strøbelig, siden han for et Par Aar siden kom hjem til Staden paa en Banegaard i Hamborg. De Kamp, han havde maattet gennemgaa, forinden han flyttede fra Holsteinsminde til Himmelsberggaard, og de Vanstæigheder, han paatog sig ved Opførelse og Indretning af sit nye hjem, har sikkert ogsaa bidraget til at undergrave hans Helbred. Njendte dette faa ud til at være stærkt nok.

Leopold Budde var Søn af en Præst og havde sit Barndoms hjem i Jylland, i Rimsfod ved Grenaa og senere i Thy. Han voksede op i landlig Frihed, men tilbragte megen Tid med Læsning af spændende Romaner, som tiltalte hans livlige Fantasi. Derhos kom han i Randers Latinstole og blev Student 1854, vaskede mellem flere Fag og opgav en Tid helt at tage Examen, hvorefter han under Indflydelse af Højstolemanden Chr. Nielsen — de blev Venner, da de som unge Værnepligtige gjorde Soldatertjeneste — fattede Interesse for Højstolemanden og i 1861 blev Lærer ved Hindholm.

Han kaldtes herfra for at bestige i Krigen 1863—64, og nogle Aar derefter opholdt han sig i Kjøbenhavn for at tage Magisterkonferens i — Mathematikk. Man kunde undres over, at et Menneſte med Buddes egenstabsnetop valgte denne Videnskab, hvis rationelle og abstrakte Ejenommelighed ikke skulde synes at ligge for ham; men han blev i hvert Fald cand. mag. i 1867. Njendertid vendte han snart tilbage efter at have æglet Stephanens Plejedatter paa Holsteinsminde — Forstander for Karise Højstole, derpaa 1873 Overlærer ved Vigehjemmet paa Jagerspris og 1879 Forstander paa Holsteinsminde, hvor han virkede omtrent en Snes Aar, ind til han kom i Strid med Grev Holstein og maatte forlade Pladsen. Han drog nu til Jylland til Himmelsberggaard, hvor han altsaa tilbragte sine sidste Aar. Han nød i vide Krese, vel nærmest folketlig-grubtvigianste, megen Anseelse som Stolemand, idet han forbandt human Eftersindighed med en særdeles moralisk Renhed i Personligheden.

I nøje Overensstemmelse hermed udfoldede han sit Forfatterkab. Allerede som Stolediscipel havde han begyndt at øve sig i digteriske Forsøg, og han kendte sin Begavelse dog uden at føle Værdien af hørt Arbejde. Det hang sammen med noget Blødt, Rent og heroebe vel tillige paa, at han ikke var egentlig original — tendelig paa- virket af H. C. Andersen, til Dels af Diderens — eller af hans Omraade var ret begrænset. Det var jo saa, at hans Fortællinger i Grunden alle lignede hverandre meget, medens Formen ikke var fri for at blive maneriet.

Alligevel var han meget populær og forjente at være det. Flere Tilgøb var maaske mindre lykkelige, men „En ungdommelig Historie“ som han skrev i 1871, oprindeligt blot til egen Fornøjelse, og uden at ville offentliggøre den,

vakte den gunstige Opmærksomhed for ham, da man fik ham til at sende den til Moug, der optog den som Feuilleton i „Fædrelandet“ og traftig raadede Budde til at fortsætte. Dette gjorde vagebe ham saa — ikke uden ny, be- steben Modstand — til at udgive en Samling af, hvad der saaledes efterhaanden var uarbejdet. Det blev „Smaaistorier“ (1872), senere fulgte af et Par lignende Samlinger og af nogle mindre Fortællinger. Siden hen har han stadig frevet, og flere af hans Bøger har bundet stor Ubrede; saaledes bl. A. de i flere Oplag udgivne Julefortællinger. Ogsaa større, samlede Udgaver foreligger.

Budde har som Forfatter udfoldt et ægte dansk Lune med et betydeligt fastrift Blik og med megen ægte Humør. Hans Livslyn var udpræget religiøs, kristelig, i særlig Månd, fuld af Alvor i sædelig Henseende, helst dog forbundet med en indervlig Jælelse for Menneſket, hvis Stræbeligheder han foretrak at se i komisk Lys, mest som Næraktigheder hos Børn og unge Menneſter, hvem han var en Mester til at næsture haade hde og indre Træl. Han blev med Høje læst med Glæde af Mange, maaske især blandt Landboere, fordi han var morsom, fordi han kendte Menneſtene, og fordi han elskede dem ogsaa naar de ikke var saa gode som de burde være. Hans Minde vil bevarer med Kærlighed og Agtelse for hans milde, blide, hæderlige Personlighed og for det Forfattertalent, han benyttede saa smukt og trofast i god Månd med ægte dansk Ejenommelighed.

Trinitatis College og Seminarium.

Blair, Nebr.

begynder sit Skoleaar 1. Oktbr. 1902. Skolen har otte faste Lærere. Den tilbyder Undervisning i følgende Afdelinger:

College Department,
Normal Department,
Business Department,
Academic Department,
Music Department,
Forberedende teologisk Afdeling
Teologisk Afdeling.

For Undervisning Kost og Logi \$15 om Maanedens, \$119 for hele Skoleaaret (\$4 Uger).

En Del af Rejseomkostningerne betales for dem, der kommer langvejs fra.
God Vejledning for Nykomne til at læse at tale, læse og skrive engelsk.
— Skriv efter Katalog.
— Nærmere Oplysning faas ved at henvende sig til en af undertegnede.

P. S. VIG, KR. ANKER,
BLAIR, NEBR.

Pianover og Orgler.

Kun giv mig Anledning til at give Oplysninger angaaende Violin og Violinist, og man skal finde, at intet har bedre Betingelser at tilbyde. Oplysning naar De skriver til: H. C. Andersen, Blair eller Orgel.

G. H. RAUGLAND,
Minnesota Music Company,
605 Nicollet Avenue,
Minneapolis, Minn.

Alter-Malerier

og andre Kunstmaleri, Isalam Portraetter, Blomster samt Landflaas- og Marine-Sener a. l. v. af stort smukt og billigt. I bedste og fineste importerede Farver (Tube Colors) og prepared canvas brennet. Bestillinger modtages paa Tegninger til Udsættelse.
H. JENSEN,
18 North Main St., Council Bluffs, Ia.

„Uden Mad og Drikke, Duer Helten ikke.“

Saaledes lyder et gammelt Rim fra den poetiske Riddertid, men selv i vor profaneste Tidsløber kan Ordproget finde Anvendelse. Helten er Arbejderen, hvad enten han findes i Land eller By, og for ham er det bedste ikke for godt.

CROWN MALT ALE

er Mad og Drikke

for den amerikanste Arbejder, idet den nærer samtidig som den slukker Torsten. CROWN MALT ALE er anbefalet af Præster og Læger, Druggister og Kemikere som den eneste Drik i Verden, der er lavet paa Malt og Humle uden at være berusende. Skriv efter Prislister og Anbefalinger til

BELLE CITY BREWING CO.,
1507 STATE ST. RACINE, WIS.